

***Ampedus brunnicornis* GERMAR, 1844 (Coleoptera: Elateridae) –
nowy dla fauny Polski gatunek chrząszcza**

ROMAN KRÓLIK

ul. Mickiewicza 8, 46-200 Kluczbork, e-mail: agrilus@poczta.onet.pl

ABSTRACT. *Ampedus brunnicornis* GERMAR, 1844 (Coleoptera: Elateridae) – beetle species new to the Polish fauna.

Ampedus brunnicornis was recorded from Poland (Upper Silesia) for the first time.

KEY WORDS: Coleoptera, Elateridae, *Ampedus brunnicornis*, faunistic notes, new records, distribution, Upper Silesia, Poland.

Rodzaj *Ampedus* liczył do tej pory w Polsce 21 gatunków (BURAKOWSKI et al. 1985, BUCHHOLZ & OSSOWSKA 1998).

W niniejszej pracy przedstawiam informację o odkryciu w Polsce kolejnego gatunku z tego rodzaju. *Ampedus brunnicornis* został znaleziony w Polsce na następującym stanowisku (region faunistyczny podano wg Katalogu Fauny Polski, BURAKOWSKI et al. 1985):

Śląsk Górny: Nadleśnictwo Kluczbork, Leśnictwo Lasowice Wielkie, oddz. 126 (2 km SW of Lasowice Małe, woj. opolskie) [UTM CB03], 15.04.2000, 1♂ pod korą starego, martwego dębu szypułkowego *Quercus robur* L., leg. et coll. R. Królik, det. G. Platia.

Gatunek ten był wykazywany do tej pory z Austrii, Czech, Francji, Niemiec, Słowacji oraz Włoch (CATE 2007).

Ampedus brunnicornis morfologicznie jest bardzo podobny do *A. nigerrimus* (LACORDAIRE, 1835), od którego różni się m. in. budową 2 i 3 członu czułków oraz aparatu kopulacyjnego samca. Dobre cechy diagnostyczne wraz z rysunkami ww. szczegółów podaje LOHSE (1979).

Gatunek ten wg „The IUCN Red List of Threatened Species” (NIETO & ALEXANDER 2010) umieszczony jest w kategorii VU (Vulnerable), ponieważ jego egzystencja jest całkowicie zależna od starych drzew. Jest to bardzo specyficzny rodzaj siedliska, który jest już bardzo rozproszony i jego ilość podlega nadal znaczącemu spadkowi. Na terenie Nadleśnictwa Kluczbork od dziesięcioleci pozostawia się pewną część starych drzew aż do ich naturalnego rozpadu, szczególnie w takich miejscach jak obrzeża drzewostanu, groble stawów czy wzdłuż rzadziej uczęszczanych dróg leśnych. To być może pozwoliło przetrwać lokalnej populacji tego gatunku pomimo intensywnych zabiegów gospodarczych przeprowadzanych w okolicznych drzewostanach.

PIŚMIENNICTWO

- BUCHHOLZ L., OSSOWSKA M. 1998. Nowe dane o występowaniu czterech mało znanych gatunków z rodziny sprężykowatych (Coleoptera: Elateridae), w niektórych rejonach Europy Środkowej. *Wiad. ent.* 17(1): 21–36.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1985. Chrząszcze Coleoptera – Buprestoidea, Elateroidea i Cantharoidea. *Kat. Fauny Polski* 23(10): 1–401.

- CATE P. C. 2007. Elateridae LEACH, 1815 (Cebrioninae, Lissominae, Subprotelaterinae). [In:] LÖBL I., SMETANA A. (Eds). Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 4. Apollo Books, Stenstrup: 94–207.
- LOHSE G. A. 1979. Elateridae. [In:] FREUDE H., HARDE K. W., LOHSE G. A. Die Käfer Mitteleuropas. Bd. 6: Diversicornia. Goecke & Evers, Krefeld: 100–186.
- NIETO A., ALEXANDER K. N. A. 2010. European Red List of Saproxylic Beetles. Publications Office of the European Union, Luxembourg: 45 pp.